

В.І Гетьман. - У кн. : Вісник. Географія. Випуск 48. - ВПЦ "Київський університет", 2002. - С. 5-11.

2. Пангелов Б. П. Організація і проведення туристсько-краєзнавчих подорожей : реком. МОНУ як навч. посібник для студ. ВНЗ / Б.П.Пангелов. – К : Академвидав, 2010. – 248 с.

3. Савина Н.В. Организация экскурсионной деятельности : учебно-практ. пособие / Н.В. Савина. - М. : МЭСИ, 2000. - 96 с.

УДК 911:338

Г.В.МАШКА, М.В.БАБІЛЯ
Мукачівський державний університет

ПРОГНОЗНИЙ ПІДХІД ДО РОЗВИТКУ РЕКРЕАЦІЙНО-ТУРИСТИЧНОЇ СФЕРИ КАРПАТСЬКОГО РЕГІОНУ

Вирішення завдань підвищення ефективності рекреаційно-туристичної сфери потребує розробки заходів щодо поліпшення екологічної ситуації, посилення регулювання процесами використання ресурсів та виробництво послуг відпочивальникам.

Серед важливих методів комплексного аналізу рекреаційно-туристичної сфери є прогнозування. Для визначення напрямів розвитку рекреаційно-туристичного природокористування виникає необхідність наукового передбачення майбутню ситуації з потоками відпочивальників і як наслідок – зміна навантаження на природно-рекреаційні території.

Прогнози природно-рекреаційних ресурсів характеризують їх залучення до господарського використання та охоплюють усі види суспільного відтворення та природне середовище: природно-заповідний фонд, створення природно-рекреаційних комплексів, виявлення територій з цінними оздоровчими властивостями. Демографічні прогнози охоплюють зміни потоків відпочивальників. Вони включають показники чисельності місцевого населення та зміну його оздоровчих потреб. Прогнозування соціального розвитку включає дослідження тенденцій у доходах населення та структуру витрат на оздоровчі послуги, а також зміни у рекреаційно-туристичній інфраструктурі.

Прогнозування у рекреаційно-туристичній сфері має чітко виражений соціальний характер. Функція прогнозування полягає у забезпеченні наукового фундаменту, всебічного соціального вивчення перспективних рішень [4, с. 21]. Його завдання полягають у виявленні соціальних проблем, які гальмують процеси соціально-економічного розвитку, пошуку ресурсів для виконання намічених планів. При формування регіональної стратегії розвитку доцільно проаналізувати фахову літературу, яка містить досвід пострадянських країн у вирішення таких наукових проблем. О. М. Швецов охарактеризував російську практику перспективного планування територіального розвитку, всебічно дослідив досвід розробки стратегій, програм і прогнозів, запропонував рекомендації щодо систематизації відповідного інструментарію регіональної політики [5,с.31]. Необхідність такої систематизації породжена зміною парадигм регіонального управління від оперативно-кризового реагування до

планово-стратегічного бачення. [3,с.11]. Таким чином, назріла необхідність корегування концептуально-методичних підходів, пов'язаних із зміною пріоритетів у територіальному плануванні. Формування науково-методичних основ регіонального прогнозування відбувається під впливом планового підходу, який склався в радянські часи та вимог ринкової економіки. Але, в цілому прогнозна діяльність не виходить за рамки невеликої кількості факторів, які здатні відхилити розвиток подій від інерційної траєкторії.

В організації регіонального прогнозування існує ряд недоліків, які криються в слабкості інформаційного забезпечення, правовій недосконалоості нормативних документів та організаційній складовій [1, с.56-57].

Слабкість інформаційного забезпечення проявляється в декількох аспектах. Вихідні дані не задовольняють вимогам державного регулювання за своїми об'ємами, складу і вірогідністю. Частина даних, які формує офіційна статистика, неповна, суперечлива і стає доступною із значними часовими лагами. Методики розрахунку індикаторів, їх склад постійно змінюються, що ускладнює порівняння ретроспективних динамічних рядів.

Недосконале правове забезпечення процесу складання регіональних прогнозів криється в нормативних актах, які носять загальний характер, які залишають неврегульованими принципово важливі завдання – від отримання вихідних даних до використання розрахункових показників. Майже відсутні методичні рекомендації щодо застосування процедур прогнозування. [2, с.6].

Розвиток рекреаційно-туристичного прогнозування потребує визначення перспективних потреб регіону у місцях для організації відпочинку, використовуючи методологію сценарного прогнозування. Розрахунок необхідної кількості рекреаційно-туристичних територій має враховувати рекомендації щодо їх екологічної місткості.

Література

1. Дядечко Л.П. Економіка туристичного бізнесу / Л.П. Дядечко. – К. : Центр учбової літератури, 2007. - 224 с.
2. Збарський В. К. Соціальна інфраструктура села як фактор відтворення робочої сили / В. К. Збарський // Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України. Збірник наукових праць. – 2010. – Вип. 154. – Ч. 1. – С. 152-160.
3. Кузик С.П. Географія туризму : навчальний посібник / С.П. Кузик. – К. : Знання, 2011. – 271 с.
4. Семенов В., Герасименко В., Горбань Г., Богадьорова Л. Управління регіональним розвитком туризму : Навчальний посібник / За ред. В.Ф.Семенова. – Одеса, 2011. - 225 с.
5. Сучасні різновиди туризму : Підручник / Ф. Ф. Шандор, М. П. Кляп. – К. : Знання, 2013. - 345с.

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>